

Đuro Š. Medić:

POPIS PORODICA I ZEMLJIŠTA U BJELINI PREMA MLETAČKOM KATASTRU IZ 1709.GODINE

U dokumentima **Mletačkog katastra iz 1709.g.**, koji se nalaze u Državnom arhivu u Zadru, popisani su nosioci porodica, vrsta i količina zemljišta (oranice, livade, vinogradi, itd) koje pojedina porodica posjeduju. Naveden je i ukupan broj članova pojedine porodice i – što je za tadašnju mletačku vlast bilo posebno važno - broj ljudi koji je u svakoj porodici sposoban „za oružje“, tj. za vojsku. U arhivskoj građi koju je detaljno istražio povjesničar dr. sc. **Marko Rimac**, navedena su samo imena i prezimena nositelja porodica, ali- na žalost- nisu navedena imena članova pojedinih porodice. Ime i prezime nositelja pojedinih porodica navedena su na talijanskom jeziku. Zbog toga, u zagradama se nalazi prijevod imena i prezimena na naš jezik. Prema Mletačkom katastru iz 1709.g. u Bjelini su 1709.g. postojali slijedeći nosioci porodica:

1. Bogdan Merchelich q: Mislien (Bogdan Mrkelić ili Mrkela pok. Mišljena) koji ima 32 kampa zemlje, 10 članova porodice (10 duša) i 3 člana sposobna za vojsku;
2. Bogoee Merchelich (Bogoje Mrkelić ili Mrkela) koji ima 9 kama zemlje, 4 člana porodice i 1 člana za vojsku;
3. Bogoee Vrescouich q: Cusman (Bogoje Vrešković ?? pok. Kuzmana koji ima 7 kampi zemlje oranice, 7 članova porodice (1 ženu, 4 dječaka, 1 djevojčicu i 1 muškarca za vojsku).
4. Bose Zurcouich (Božo Zurak ili Zurić) koji ima 7 kampi zemlje;
5. Draghia Marunich da Culla Atlagich (Dragan Marunić iz Kule Atlagića) koji ima 32 kampa zemlje;
6. Ellia Smirich (Ilija Žmirić), koji ima 13 kampi zemlje, 6 članova porodice i dva člana za vojsku;
7. Gosdem Merchelich q: Misliem (Gvozden Mrkela pok. Mišljena), koji ima 35 kampi zemlje, 13 članova porodice i 3 člana sposobna za vojsku;
8. Jadre Opacich q: Sadiuo (Jandrija Opačić pok. Sadioja ?), koji ima 41 kampa zemlje, 11 članova porodice 3 člana spona za vojsku.
9. Iuras Sarich q: Lorenzo (Jure Šarić pok. Lovre) koji ima 25 kampa zemlje, 8 članova porodice i 2 člana za vojsku.
10. Iurisa Zurcouich q: Stefano (Juriša Zurak pok. Stefana ili Stipana), koji ima 31 kamp zemlje i 5 članova porodice i 2 člana za vojsku;

11. Luca Calang (Luka Kalanj) koji ima 15 kampa zemlje, 7 članova porodice i 2 člana za oružje,
12. Lorenzo Susich (Lovro Šušić ili Šuša) koji ima 3 kampa zemlje.
13. Massime Battaiza q: Vucich (Maksim Batajica pok. Vukića), koji ima 12 kampa zemlje, 7 članova porodice i 2 člana za vojsku.
14. Milan Cusar da Dobropolize (Milan Kužet iz Dobropoljaca), koji ima 3 kampa zemlje.
15. Mattio Giachiich da Rodaliza (Mate Jakić iz Rodaljica), koji ima 5 kampa zemlje,
16. Maroe Nouacouich q: Nouach (Maroje Novaković pok. Novaka), koji ima 38 kampa zemlje, 8 članova porodice i 2 člana za vojsku.
17. Miailo Pilich q: Milin (Mihajlo Pilja pok. Milana) koji ima 37 kampa zemlje , 8 članova porodice i 3 člana za oružje,
18. Milin Pilich q: Vucem (Milan Pilja poj. Vučena), koji ima 18 kampa zemlje, 2 člana porodice i 1 za oružje,
19. Miladin Sotrich q: Nicolo (Miladin Čotra pok. Nikole) koji ima 47 kampa zemlje, 9 članova porodice i 3 za vojsku;
20. Milosoua Sotrich q: Filippo (Miloš Čotra pok. Filipa), koji ima 11 kapa zemlje, 4 člana porodice i 1 člana za vojsku
21. Milan Susich (Milan Šuša), koji ima 3 kampa zemlje.
22. Ninco Calang (Niko Kalanj) koji ima 15 kampa zemlje, 6 članova porodice i 1 člana za vojsku.
23. Ninco Merchelich q: Milan (Niko Mrkela pok. Milana), koji ima 50 kampa zemlje, 13 članova porodice i 3 člana za vojsku.
24. Nicolo Susich q: Radiouan (Nikola Šuša pok. Radovana) koji ima 13 kampa zemlje, 7 članova porodice i 2 člana za vojsku,
25. Nicolo Sarich q: Piero (Nikola Šartić pok. Petra), koji ima 25 kampa zemlje, 8 članova porodice i 2 člana za vojsku,
26. Nicolo Zurcouich q: Zorzi (Nikola Zurak pok. Jure) koji ima 20 kampa zemlje, 13 članova porodice i 3 člana za vojsku,
27. Oghegnan Opacich q: Prodan (Ognjen Opačić pok. Prodana), koji ima 8 kampa zemlje , 5 članova porodice i 1 člana za vojsku,
28. Piero Ninzeuich da Rodaliza (Petar Ninčević iz Rodaljica), koji ima 5 kampi zemlje.
29. Paulo Vusebrescha q: Zuanne (Pavao Ušljebrka pok. Jovana), koji ima 10 kampa zemlje, 7 članova porodice i 1 člana za vojsku,
30. Radoiza Cuognouich (Radojica Čvonjovi ?) , koji ima 8 kampa zemlje, 6 članova porodice i 2 člana za vojsku,
31. Radouan Cherchles (Radovan Krklješ) koji ima 62 kampa zemlje, 8 članova porodice i 3 člana za vojsku,

32. Radas Charchles (Radaš Krklješ) koji ima 52 kampa zemlje, 18 članova porodice i 3 člana za vojsku,
33. Rade Vusebrescha q: Zuanne (Rade Ušljebrka pok. Jovana), koji ima 9 kampa zemlje, 3 člana porodice i 1 člana za vojsku,
34. Saua Pilich q: Radouan (Sava Pilja pok. Radovana), koji ima 34 kampa zemlje, 6 članova porodice i 1 člana za vojsku,
35. Smolian Susich q: Vascho (Smiljan Šuša pok. Vase), koji ima 23 kampa zemlje, 5 članova porodice i 1 člana za vojsku,
36. Toma Calang (Toma Kalanj), koji ima 20 kampa zemlje, 5 članova porodice i 1 člana za vojsku,
37. Vucho Charchles q: Marco (Vuko ili Vujo Krklješ pok. Marka), koji ima 33 kampa zemlje, 5 članova porodice i 1 člana za vojsku,
38. Vucem Merchelich q: Vuiza (Vučen Mrkela pok. Vuje), koji ima 55 kampa zemlje 11 članova porodice i 3 člana za vojsku,
39. Vlaises Medich q: Serdia (Vlajša Medić pok. Serđa ili Srđe), koji ima 54 kampa zemlje, 15 članova porodice (2 dječaka, 4 djevojčice, 4 žene i 5 muškaraca za vojsku)
40. Vucem Nouacouich q: Marco (Vučen Novaković pok. Marka), koji ima 18 kampa zemlje, 5 članova porodice i 1 člana za vojsku,
41. Vulleta Smirich (Vuleta Žmirić), koji ima 11 kampa zemlje, 5 članova porodice i 1 člana za vojsku.
42. Vucho Vusebrescha q: Zuanne (Vuko Ušljebrka pok. Jovana), koji ima 26 kampa zemlje, 1 člana porodice i 1 člana za vojsku.
43. Capitan Zuanne Maleseuich da Cula Atlaghich (Kapetan Jovan Malešević iz Kule Atlagića), koji ima 19 kampa oranice.
44. Capitan Zuanne Nouacouich q: Nouach (Kapetan Jovan Novaković pok. Novaka) koji ima 32 kampa zemlje oranice, 6 članova porodice i 1 člana za vojsku.
45. Zuanne Prorochouich da Rodaliza (Ivan Proroković iz Rodaljica), koji ima 1 kamp zemljišta-oranice.
46. Zuanne Rastouich (Jovan Rastović), koji ima 1 kamp zemlje oranice, 2 člana porodice i 1 člana za vojsku.
47. Saua Cheselouich non ha niente (Sava Kešetović nema ništa).

Prema navedenim podacima iz Mletačkog katastra, selo Bjelina je 1709.g. imalo ukupno **269** duša (stanovnika). Iz navedenih podataka je vidljivo da su godine 1709.g., u vrijeme mletačke vlasti, u Bjelini živjele porodice sa slijedećim prezimenima: **1. Novaković, 2. Mrkela, 3. Zurak, 4. Šarić, 5. Ušljebrka, 6. Šuša, 7. Žmirić, 8. Kalanj, 9. Marunić, 10. Medić, 11. Krklješ, 12. Čotra, 13. Opačić, 14. Pilja.** Nekoliko domaćina (nositelja domaćinstava) imalo je zemljište u Bjelini, ali nisu živjeli u Bjelini, već u

drugim selima. To su bili Milan Kužet iz Dobropoljaca, Dragan Marunić iz Kule Atlagića, Mato Jakić iz Rodaljica i Jovan Malešević iz Kule Atlagića.

Navedeni povijesni podaci iz Mletačkog katastra, koje je prikupio i opisao dr. sc. Marko Rimac, jesu značajan znanstveni doprinos povijesnoj demografiji, historiji Zadra i njegove šire okoline, gdje spada i naše selo Bjelina. Zbog toga, **ove podatke, preko novina i portala, treba učiniti dostupnim široj znanstvenoj i ostaloj javnosti, a posebno historičarima, demografima, političarima i onim građanima koji žele dati doprinos ne samo obnovi kuća, nego i revitalizacije polu pustih sela u Ravnim kotarima i Bukovici, kao prirodnom zaleđu grada Zadra.** Činjenica da Mlečani u popis stanovništva unose i broj ljudi koji je, pojedinim porodicama, sposoban za oružje, pokazuje da je to, pored prikupljanja poreza, bio drugi (vojni) motiv mletačke vlasti zbog kojeg je ona dijelila zemljište seljacima i tako ih pridobivala za borbu protiv tadašnjeg Turskog carstva. Na području Bjeline i ostalih sela u Bukovici, stoljećima su se sukobljava tri carstva- Osmansko carstvo, Austrijska (Habsburška) carevina i Mletačka Republika.

Svi podaci i prijevodi imena preuzeti su iz knjige : Marko Rimac: ZADARSKO OKRUŽJE NA MLETAČKOM KATASTRU IZ 1709 GODINE. Treći dio: Gornji kotar, Državni arhiv u Zadru, 2012.g., str. 243-249.

U mletačko -turskim ratovima bilo je mnogo „valova“ različitih (najčešće prisilnih) preseljavanja stanovništva iz Like i Bosne u Bukovicu, ili iz Bukovice u Liku, Ravne Kotare i Bosnu. Zbog toga, ove podatke trebamo sagledavati u širem povijesnom kontekstu. Trebamo ih usporediti sa ranijim i kasnijim popisima stanovništva, zatim sa katastarskim i ostalim zemljišno-knjižnim podacima, koji su se često mijenjali sa promjenama vladara i političkih sistema. Dobar pregled kretanja stanovništva na prostoru današnje Republike Hrvatske nalazi se u knjizi pod naslovom Mirko Korenčić: NASELJA I STANOVNIŠTVO SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE 1857.- 1971., Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti i Republički zavod za statistiku Republika Hrvatske, Zagreb, 1979.g. Svim baštinarima, ljubiteljima zavičaja i čitaocima web stranice Vrebac (posebno Ličanima, Bukovčanima i Kotarinama), preporučam da ovu knjigu potraže i kupe u antikvarijatima, ako uspiju da je pronađu.